

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ О УТВРЂИВАЊУ ГРАНИЧНЕ ПРОЦЕДУРЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ ПРЕШЕВО–ТАБАНОВЦЕ

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о утврђивању граничне процедуре за железнички гранични прелаз Прешево – Табановце, сачињен у Скопљу 16. фебруара 2015. године, у два оригинална примерка сваки на српском и македонском језику.

Члан 2.

Текст Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о утврђивању граничне процедуре за железнички гранични прелаз Прешево – Табановце, на српском језику гласи:

**СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ
О
УТВРЂИВАЊУ ГРАНИЧНЕ ПРОЦЕДУРЕ
ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ ГРАНИЧНИ ПРЕЛАЗ ПРЕШЕВО – ТАБАНОВЦЕ**

Влада Републике Србије и Влада Републике Македоније (у даљем тексту: Уговорне стране),

са намером да закључе Споразум о утврђивању граничне процедуре за железнички гранични прелаз Прешево – Табановце (у даљем тексту: Споразум), који утврђује принципе за убрзање граничних процедура у железничком саобраћају,

са циљем скраћивања времена задржавања возова ради повећања конкурентности железничких услуга,

договориле су се о следећем:

Одређивање појмова

Члан 1.

Поједини изрази употребљени у овом споразуму имају следеће значење:

1. „Гранична деоница” означава део мреже између граничне железничке станице и државне границе између уговорних страна;
2. „Гранична железничка пруга” означава пругу између граничних железничких станица;
3. „Гранична железничка станица” означава железничку станицу у Зони;
4. „Граничне процедуре” означавају примену свих правила и прописа уговорних страна који се примењују приликом преласка државне границе лица, робе и возних средстава;
5. „Домаћа држава” означава територију уговорне стране, где се спроводе граничне процедуре од стране службеног особља друге уговорне стране;
6. „Мрежа” означава целокупну железничку инфраструктуру којом управља управљач инфраструктуре;
7. „Железничко особље” означава особље које у име управљача инфраструктуре и/или железничког превозника учествује у спровођењу граничних процедура;
8. „Железнички превозник” је правно или физичко лице које је лиценцирано за обављање делатности јавног превоза у железничком саобраћају, сагласно националном законодавству сваке од уговорних страна;
9. „Заједничка гранична железничка станица” означава граничну железничку станицу у Зони, где се заједнички спроводе граничне процедуре;

10. „Зона” означава део територије домаће државе, у којој је службено особље суседне државе овлашћено да спроводи граничне процедуре;
11. „Изјава о граничној мрежи” означава документ који детаљно утврђује општа правила, рокове, процедуре и критеријуме, који се односе на наплату и доделу капацитета инфраструктуре у Зони;
12. „Један продајни шалтер” („One-Stop-Shop”) означава продајно место, где се обављају послови везани за коришћење железничке инфраструктуре у Зони на основу Изјаве о граничној мрежи;
13. „Роба” означава пакете, пртљаг, остале пошиљке и транспортна средства;
14. „Службено особље” означава особље које у име надлежних граничних органа уговорних страна спроводи граничне процедуре на територији домаће и суседне државе, као и у возовима у кретању;
15. „Суседна држава” означава територију државе друге уговорне стране;
16. „Управљач инфраструктуре” означава правно или физичко лице које је одговорно за обављање делатности управљања железничком инфраструктуром, сагласно националном законодавству сваке од уговорних страна.

Предмет споразума

Члан 2.

- (1) Предмет споразума је поједностављење спровођења граничних процедура и смањење времена задржавања возова на граничном прелазу у железничком саобраћају које обухвата:
 1. Спровођење послова граничних процедура од стране службеног особља једне уговорне стране на територији суседне државе;
 2. Успостављање правила о граничним процедурама једне државе у возовима у току вожње на територији друге државе;
 3. Утврђивање:
- (1) граничне железничке станице и заједничке граничне железничке станице,
- (2) Зоне.
- (2) Уговорне стране гарантују следеће:
 1. Слободан приступ за железничке превознике, који желе да уђу у Зону ради преласка државне границе, по поједностављеној процедури међусобног прихватања лиценце за обављање јавног железничког превоза, сертификата о безбедности за обављање јавног железничког превоза, дозволе за железничка возила и дозволе за управљање железничким возилима;
 2. Недискриминаторску и фер конкуренцију у смислу слободног приступа за железничке превознике;
 3. Прихватање превозних докумената за путнички и теретни саобраћај који произилазе из примене потврђених међународних конвенција;

4. Прихватање других међународно признатих докумената за превоз;
 5. Могућност железничких превозника да уговоре сопствене граничне процедуре, кроз закључивање протокола.
- (3) Уговорне стране су сагласне да се на интернет страници управљача инфраструктуре објаве сва документа и процедуре које захтевају надлежни гранични органи и управљачи инфраструктура за прелаз државне границе.
- (4) Уговорне стране су сагласне да њихови управљачи инфраструктуре израде заједничку Изјаву о граничној мрежи, која ће обезбедити:
1. Недискриминаторске поступке за приступ мрежи за железничке превознике за улазак у Зону;
 2. Процедуре за доделу траса;
 3. Недискриминаторске процедуре за инфраструктурне накнаде и наплате;
 4. Процедуре за фер конкуренцију и једноставну наплату од железничких превозника.

Зона

Члан 3.

- (1) Зона укључује:
1. просторије у којима службено особље домаће и суседне државе може несметано да обавља своје послове;
 2. колосеке на станичном подручју где су возови под граничном процедуром;
 3. возове у којима се на територији домаће државе или у току вожње воза, на граничној прузи спроводе граничне процедуре службеног особља суседне државе.
- (2) У Зони вршиће се следеће услуге:
1. једног продајног шалтера („One-Stop-Shop”) за коришћење железничке инфраструктуре у Зони;
 2. контроле путника у возу у покрету.
- (3) Зона обухвата:
1. граничне железничке станице Прешево и Табановце;
 2. граничну деоницу између две граничне железничке станице;
 3. граничну деоницу између Прешева и Табановаца за контролу путника у возовима који се крећу;
 4. граничну деоницу између Прешева и Табановаца за кретање теретних возова.
- (4) Заједничка гранична железничка станица је Табановце.

Граничне процедуре у Зони

Члан 4.

- (1) У односу на прелазак лица и робе преко државне границе (увоз, извоз и транзит), у Зони се примењује и национално законодавство суседне државе у следећим случајевима:
 1. према лицима и са робом који су или потичу из суседне државе (поступа се по истим процедурама и са истим правним последицама као да се налазе на територији суседне државе);
 2. приликом предузимања полицијских, царинских или других мера и задржавања лица и робе из тачке 1) овог става, при чему исти обавезно морају бити у складу са протоколом из члана 14. став 1. овог споразума.
- (2) До регулисања начина спровођења граничних процедура Протоколом између надлежних граничних органа уговорних страна у складу са чланом 14. став 1. тачка 1) овог споразума, гранични органи домаће државе спроводе граничне процедуре пре граничних органа суседне државе.
- (3) Када службено особље домаће државе заврши граничне процедуре и службено особље суседне државе започне граничне процедуре, овлашћења службеног особља домаће државе престају, осим у случају када постоји законски основ да примене овлашћења, уз сагласност надлежних граничних органа суседне државе и у складу са протоколом из члана 14. став 1. овог споразума.
- (4) Људска права и право азила предвиђена националним законодавством сваке уговорне стране, адекватно се гарантују и у Зони.
- (5) Службено особље граничних органа суседне државе, у обављању својих дужности одговорно је надлежним органима своје државе.
- (6) Службено особље граничних органа уговорних страна ће сарађивати међусобно, у складу са протоколима закљученим у складу са чланом 14. став 1. овог споразума.
- (7) Службено особље из суседне земље има право на слободан пренос наплаћених финансијских средстава и робе задржане или одузете на територији домаће државе, у складу са националним законодавством суседне државе.
- (8) Задржана и одузета роба која се враћа у суседну државу од стране њеног службеног особља при провери излаза, неће бити предмет граничне контроле службеног особља домаће државе.

Граничне процедуре у возовима за превоз путника

Члан 5.

- (1) Граничне процедуре, од стране службеног особља уговорних страна ће се спроводити током кретања возова у Зони, или током бављења возова у граничној железничкој станици.
- (2) Спољно обезбеђење воза за време бављења у граничној железничкој станици спроводи службено особље домаће државе.

- (3) Спровођење граничних процедура у возовима за превоз путника ближе се уређује протоколима између граничних органа уговорних страна у складу са чланом 14. став 1. овог споразума.

Граничне процедуре код возова за превоз робе

Члан 6.

- (1) Граничне процедуре у Зони спроводи службено особље уговорних страна.
- (2) Спровођење граничних процедура код возова за превоз робе ближе се уређује протоколима између надлежних граничних органа уговорних страна у складу са чланом 14. став 1. овог споразума.

Размена информација

Члан 7.

Размена информација између службеног особља ближе се уређује протоколима између надлежних граничних органа уговорних страна, закљученим у складу са чланом 14. став 1. овог споразума.

Статус службеног особља

Члан 8.

- (1) Службено особље суседне државе које је на дужности у Зони, мора носити службене униформе и видљиве службене ознаке, има слободан приступ Зони са одговарајућом опремом и личним наоружањем и има исту заштиту и подршку као и службено особље домаће државе и док је на службеној дужности у Зони за њега важи национално законодавство суседне државе.
- (2) Службено особље треба да поседује службене пропуснице за прелажење државне границе, које служе и као посебни документи за идентификацију.
- (3) У случају повреде или смрти службеног особља суседне државе, као и у случају губитка ствари које носи са собом (униформа, оружје, итд.) док је на дужности, примењује се национално законодавство своје државе.
- (4) Изузетно, из става 1. овог члана службено особље инспекцијских органа које је на дужности, има слободан приступ у Зону суседне државе са службеном пропусницом за прелажење државне границе. Остала питања која се односе на статус службеног особља у Зони регулишу се протоколом између надлежних граничних органа, закљученим у складу са чланом 14. став 1. овог споразума.
- (5) По питању кривичних дела или прекршаја почињених против службеног или железничког особља суседне државе, које је на дужности у Зони, примењиваће се национално законодавство домаће државе. Остала питања ће бити регулисана закључивањем протокола из члана 14. став 1. овог споразума.

Објекти за спровођење граничних процедура

Члан 9.

- (1) У возовима, железнички превозници без накнаде обезбеђују одељак резервисан за службено особље које је на дужности.
- (2) У погледу простора и просторија у Зони додељених граничним органима суседне државе, гранични органи закључују протоколе у складу са чланом 14. став 1. овог споразума, којим ће се, између осталог, регулисати и плаћање најамнина, накнаде за услуге које се пружају, као и одговорност за штету.
- (3) Простор и просторије треба да буду означене натписом и државним симболима уговорних страна. Натписи на службеним просторијама треба да буду написани на званичним језицима уговорних страна и на енглеском језику.
- (4) За службено особље суседне државе за време док је на дужности, неће се вршити царинске формалности. Предмети за службену употребу, укључујући и моторна возила, које користи службено особље суседне државе у обављању дужности, не подлежу плаћању царине и плаћању пореза и других накнада.

Службене пропуснице за идентификацију службеног и железничког особља

Члан 10.

- (1) Службену пропусницу за прелазак преко државне границе, у складу са чланом 8. став 2. овог споразума, издају надлежни органи уговорних страна за период до две године која служи као посебан документ за идентификацију. Период важења мора бити оверен од стране надлежних органа обе уговорне стране. Приликом преласка државне границе, службено и железничко особље, поред пропуснице, обавезно мора поседовати и одговарајући лични документ за идентификацију (личну карту, путну исправу, возачку дозволу). Изглед, садржај и начин издавања ових пропусница дефинисаће се протоколом закљученим у складу са чланом 14. став 1. овог споразума.
- (2) Орган који је издао службену пропусницу за прелазак преко државне границе дужан је да одмах поништи важење издате службене пропуснице, уколико лице коме је издата више не обавља дужност у Зони.
- (3) Орган који је издао службену пропусницу дужан је да одмах обавести надлежни орган суседне државе о поништавању важења издате службене пропуснице, ради ажурирања података у евиденцији „СТОП ЛИСТЕ” коју сваки надлежни орган води посебно.
- (4) Да би се олакшало спровођење железничких процедура, железничко особље које нема службене пропуснице мора бити уписано у Списак особља чији образац је дат у Прилогу 1. овог споразума.
- (5) Лица наведена у Списку особља имају право да пређу државну границу у Зони, док су на дужности, као и да остану на територији државе друге уговорне стране, за време обављања својих радних обавеза. Сва лица чија се имена налазе на Списку особља треба да

имају документ за идентификацију са фотографијом пасошког формата.

Телекомуникациони уређаји

Члан 11.

Домаћа држава ће без накнаде дати одобрење за постављање телекомуникационих уређаја који су неопходни за рад службеног особља суседне државе у домаћој држави, као и прикључивање ових уређаја на одговарајуће уређаје за надлежне граничне органе уговорних страна. Постављање, одржавање и коришћење ових уређаја регулише се протоколима у складу са чланом 14. став 1. овог споразума, између надлежних граничних органа уговорних страна.

Службено наплаћени новац

Члан 12.

Службено и железничко особље обе уговорне стране има право да новац који се наплати или привремено задржи током обављања дужности у граничној станици или у возу, пренесе преко државне границе и да их врати на територију сопствене државе. Одузимање, тј. привремено задржавање новца доказује се службеним документом - записником који се ставља на увид службеном особљу друге уговорне стране.

Заједничка комисија

Члан 13.

- (1) Уговорне стране ће формирати Заједничку комисију (у даљем тексту: Комисију) чији ће задатак бити да обезбеди:
 1. Примену овог споразума;
 2. Недискриминаторски приступ железничким превозницима у Зони;
 3. Окружење за фер конкуренцију;
 4. Арбитражу између управљача инфраструктуре и железничких превозника у вези са Изјавом о граничној мрежи;
 5. Арбитражу између железничких превозника, који користе железничке граничне објекте;
 6. Решавање проблема који проистичу из сарадње граничних органа у Зони;
 7. Побољшање граничних услуга;
 8. Решавање евентуалних разлика у тумачењу или потешкоћа у примени овог споразума.
- (2) Комисија ће се састојати од представника министарства надлежног за послове саобраћаја, министарства надлежног за спољне послове и граничних органа (гранична полиција, царински органи, фитосанитарни органи, ветеринарски органи и др.). На састанке Комисије могу бити позвани железнички превозници, управљачи инфраструктуре који су укључени у граничне процедуре и друга стручна лица. Представници железничких регулаторних тела ће бити стални чланови ове комисије.

- (3) Комисија ће имати редовне састанке једном годишње, а према потреби може да сазове и ванредне састанке.
- (4) На првом састанку, Комисија ће усвојити „Правилник о раду Заједничке комисије за примену Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о утврђивању граничне процедуре за железнички гранични прелаз Прешево – Табановце”.

Протоколи

Члан 14.

- (1) За примену овог споразума, у року од 90 дана од његовог ступања на снагу, биће склопљени следећи протоколи:
 1. Протокол између граничних полиција уговорних страна;
 2. Протокол између царинских органа уговорних страна;
 3. Протокол између фитосанитарних органа уговорних страна;
 4. Протокол између ветеринарских органа уговорних страна;
 5. Протокол између управљача инфраструктуре за међусобно повезивање мрежа у Зони;
 6. Протокол између других органа уговорних страна, уколико је потребно.
- (2) У року од 90 дана од ступања на снагу Споразума, управљачи инфраструктуре ускладиће Изјаве о граничној мрежи, које ће бити прилог Изјаве о мрежи управљача инфраструктуре.

Ступање на снагу, измене и допуне и отказивање

Члан 15.

- (1) Споразум се закључује на неодређено време и ступа на снагу на дан пријема последњег писаног обавештења, достављеног дипломатским путем, којим се уговорне стране узајамно обавештавају о испуњењу њихових унутрашњих правних процедура потребних за његово ступање на снагу.
- (2) Овај споразум може бити измењен и допуњен уз узајамну писану сагласност уговорних страна, а измене и допуне овог споразума ступиће на снагу у складу са поступком из става 1. овог члана.
- (3) Свака уговорна страна има право да откаже споразум уз писано обавештење достављено другој уговорној страни дипломатским путем. У том случају Споразум престаје да важи са истеком шест (6) месеци од дана пријема тог обавештења.

У потврду тога, пуномоћници, прописно овлашћени од стране својих влада, потписали су овај споразум.

Потписано у Скопљу, 16. фебруара 2015. године, у два оригинална примерка, сваки на српском и македонском језику, при чему су оба текста једнако веродостојна.

ЗА ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ

ЗА ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ
МАКЕДОНИЈЕ

проф. др Зорана Михајловић

Миле Јанакиески

СПИСАК ¹⁾

ОСОБЉА КОЈИМА ЈЕ ДОЗВОЉЕНО ДА ПРЕЛАЗЕ ГРАНИЦУ КАКО
БИ ИСПУНИЛИ СВОЈЕ ОБАВЕЗЕ У ЖЕЛЕЗНИЧКОЈ ЗОНИ

У заједничкој граничној железничкој станици или граничној железничкој станици
(непотребно прецртати)

железнице _____ дана _____

у _____ часова, са _____.

Редни број	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	Датум и место рођења	З в а њ е	Број личне карте / пасоша	Примедба

Датум _____

Шеф станице _____

Овера службеног особља
при изласку _____

Овера службеног особља
при уласку _____

¹ Списак саставља лице задужено за заједничку граничну железничку станицу
или граничну железничку станицу

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач 1. и 5. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује односе са другим државама, као и систем преласка границе и контроле промета роба, услуга и путничког саобраћаја преко границе, као и члану 99. став 1. тачка 4) Устава Републике Србије којим је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ СПОРАЗУМА

Након Првог билатералног експертског састанка представника државних органа и железничких предузећа Републике Србије и Републике Македоније, одржаног у Београду 12. фебруара 2008. године, а посебно на основу Декларације о заједничком наступу на реализацији пројеката у свим видовима саобраћаја између Министарства за инфраструктуру Републике Србије и Министарства транспорта и комуникација Републике Македоније, коју су у Београду 10. септембра 2009. године потписали министри господин Милутин Мркоњић и господин Миле Јанаклески, договорено је да надлежна министарства предложе својим владама израду Споразума о граничној контроли у железничком саобраћају, а све у циљу либерализације транспорта робе и доприносу у побољшању квалитета транспортних услуга и безбедности.

Резултати примене Споразума су: регулисан гранични железнички саобраћај, његово уредно и ефикасно одвијање, смањење постојећег нивоа административних мера и увођење ефикасније граничне контроле у железничком транспорту, на начин како је то урађено према Републици Бугарској и Црној Гори.

Нацрт споразума који је припремљен у највећој мери одговара Споразуму између Савета министара СЦГ и Владе Републике Бугарске о граничној контроли и поступку у железничком саобраћају, са прилогом („Службени лист СЦГ – Међународни уговори”, број 13/05), Споразуму између Владе Републике Србије и Владе Црне Горе о граничној контроли у железничком саобраћају („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 1/10), као и Нацрта оквирног споразума између две владе о граничном организовању саобраћаја железничког транспорта у СЕЕТО региону и са суседним земљама Европске Уније (израђен у оквиру пројекта донације Европске Уније у сарадњи са Секретаријатом за посматрање транспорта у југоисточној Европи (СЕЕТО)).

Тадашње Министарство за инфраструктуру Републике Србије 2009. године иницирало је покретање поступка за закључење предметног Споразума. Напомињемо да је до сада спроведена комплетна процедура прибављања мишљења надлежних државних органа и да је добијена сагласност Владе за вођење преговора и закључивање Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о граничној контроли у железничком саобраћају, 2009. године (Закључак број: 018-6065/2009 од 1. октобра 2009. године). Међутим, тада није дошло до закључивања споразума због разлике у ставовима уговорних страна о дефинисању граничних прелаза на које се споразум односио.

Такође, 4. септембра 2012. године, одржан је билатерални експертски састанак представника надлежних министарстава за саобраћај и железничких предузећа Републике Србије и Републике Македоније, поводом заједничког

сагледавања могућности скраћења времена обављања граничних контрола теретних возова. Том приликом представници две железнице информисали су надлежна министарства да је од 1. маја 2011. године промењена станица примопредаје за теретне возове из станице Ристовац у станицу Табановце, што је практично резултирало да на једном месту железничка предузећа обављају све формалности око примопредаје путничких и теретних возова. Међутим наглашена је потреба за спровођењем технологије обраде теретних возова приликом преласка границе, применом европских царинских прописа и стандарда, односно применом поједностављеног царинског поступка у железничком саобраћају. Наиме, у постојећим условима, царинске формалности могу значајно ограничити и продужити бављење возова приликом преласка границе.

Поред тога на основу закључка са заједничке седнице Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније одржане 3. јуна 2013. године у Београду, министар саобраћаја Републике Србије господин Милутин Мркоњић и министар транспорта и везе Републике Македоније господин Миле Јанакиески потписали су протокол којим је дефинисана сагласност да се овај споразум закључи. Том приликом договорено је да се предметни Споразум закључи само за гранични прелаз Прешево – Табановце.

Јануара 2014. године, две стране усагласиле текст Нацрта споразума и изразиле међусобну спремност да се у што краћем року приступи закључивању истог, међутим, због изборних активности у две државе и насталих административних промена, то се није десило.

Споразум је потписан у Скопљу 16. фебруара 2015. године.

У име Владе Републике Србије, Споразум је потписала проф. др Зорана Михајловић, потпредседник Владе и министар грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије.

III. ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СПОРАЗУМА

Спровођењем овог споразума не настају финансијске обавезе за Републику Србију.

Споразумом је предвиђено формирање Заједничке комисије која ће се састајати једном годишње, наизменично у Републици Србији и Републици Македонији. За њен рад у наредним годинама финансијска средства обезбеђиваће се у оквиру одобрених лимита на разделу Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и других министарстава и институција из којих ће бити делегирани њени чланови.